

BIBLICKÉ ÚKOLY

IV. čtvrtletí 1970

KLÍČE KRÁLOVSTVÍ
NEBESKÉHO

ÚVOD

V tomto čtvrtletí se chceme zabývat otázkami, které se týkají smyslu Kristových slov: „Dám ti klíče království nebeského.“ (Mat 16, 19) — „Těmito klíči království rozumíme Kristova slova. Vlastně celé Písmo je jeho slovem a má klíčový význam pro život věčný. Jeho slovo otvírá a zavírá nebesa.“ (DA, str. 413)

Kristus, původce i obsah Písma

Základní verš: Jan 5, 39.

„Již od zaslíbení daného Adamovi ukazuje každá kniha bible na Vykupitele. Proroci předvíдали betlémskou hvězdu, příchod Mesiáše, když směli nahlédnout do tajemného chodu budoucích událostí. Každá oběť předpovídala Kristovu smrt. V každém obláčku zápalu vystupovala k nebi jeho spravedlnost. Při každém slavnostním troubení znělo jeho jméno. V posvátném tajemství svatyně svatých přebývala jeho sláva.“ (DA, str. 211. 212)

PŮVODCE PÍSM A

1. Jaké napomenutí dal Pavel sboru v Kolossis? Kol 3, 16a; srovnej Jan 5, 24; 2 Tes 3, 1.

Biblické výrazy „slovo Kristovo“, „mé slovo“, „slovo Páně“, se vztahují na Boží poselství zvěstované lidem. Skrze svého Ducha Kristus je původcem tohoto slova, mluvícího k nám ústy proroků. Písmo je Božím slovem v lidské řeči, jako byl Kristus slovem, které se „stalo tělem“ (Jan 1, 14). V lidské podobě Ježíše Krista „je Boží myšlení lidem vyjádřeno viditelně, slyšitelně a srozumitelně, obzvláště pokud jde o jeho věčný záměr spasení všech lidí.“ (S. D. A. Bible Dictionary, str. 1152)

2. Kdo inspiroval starozákonní proroky? 1 Pet 1, 10—12.

Učení proroků se vzájemně shoduje, protože jejich ústy mluví jen jediný autor. Novozákonní pisatelé velmi hojně citují výroky Starého zákona, aby ukázali

1. naplnění některých starozákonních výroků v osobě a službě Ježíše Krista i v událostech, které se odehrály v Izraeli. Potom v přijetí evangelia pohany a v rozmachu křesťanské církve;
 2. aby vysvětlili plán vykoupení, předpověděný v Starém zákoně a nyní Kristovou krví uskutečněný,
 3. aby potvrdili věčně důležité pravdy, jasně vystižené v Staré smlouvě, velkou měrou zapomenuté a nepochopené, nyní však zvýrazněné učením Nové smlouvy.
3. Co je hlavním tématem starozákonních spisů? Jan 5, 39.

JEŽÍŠOVA ZNALOST PÍSMO

4. Co předpověděl Izaiáš o Duchu, který spočine na Kristu? Iz 11, 1—3; srovnej Luk 2, 41—49.

„Zdálo se, že Ježíš zná Písmo od počátku do konce a svým výkladem vystihuje jejich pravý význam.“ (DA, str. 85)

V celém svém mladém i pozdějším životě se Ježíš řídil Božím slovem. „V každém pokušení měl odpověď: ‚Jest psáno.‘ (Mat 4, 4)“ (DA, str. 88) Každý Ježíšův čin odpovídal Písmu. Znalost slova Božího lze pokládat za základ jeho veliké moudrosti, porozumění a moci.

5. Které proroctví mluví o Kristově vztahu ke zjevení vůli Boží? Ž 40, 8. 9; srovnej Ž 119, 9—11; Žid 10, 5—7; Luk 24, 44. 45.

Výraz „zákon Mojžíšův“ u Luk 24, 44 se vztahuje na Boží poselství člověku, zaznamenané v Mojžíšových knihách. V Písmě se často těmito pěti starozákonními knihám říká „Zákon“; a tento výraz bibličtí pisatelé používají také všeobecně na označení celé vůle Boží, jak byla zjevena v Starém zákoně. „Ježíš nebyl vychováván v synagógních školách. Jeho matka mu byla první učitelkou.

Z jejsch rtů a prorockých svitků se odvídal o nebeských věcech. To, co před svým vtělením kdysi sám řekl Mojžíšovi v zájmu Izraele, učil se nyní od své matky, Nejen v dětství, ale ani v mládí nenavštěvoval rabínské školy. Nepotřeboval výchovu z těchto pramenů, neboť Bůh byl jeho učitelem.“ (DA, str. 70)

6. Čím se Ježíš bránil v pokušení? Mat 4, 1–11; Luk 4, 1–13; srovnej Ef 6, 11–13. 17b.

„Ježíš čelil satanovi slovy Písma. ‚Jest psáno‘ — řekl. V každém pokušení spoléhal na Boží slovo. Satan žádal od Krista zázrak na znamení jeho božství. To však, co je nade všechny zázraky, je pevné spolehnutí na slova ‚Tak praví Pán‘. To bylo znamení, jemuž nebylo možno odporovat. Kristus stál na tomto stanovisku a pokušitel mu nemohl nic udělat.“ (DA, str. 120)

7. K čemu je přirovnáno Boží slovo? Žid 4, 12.

„Do života musíme uvádět praktickou pravdu Božího slova, která je ostrá jako dvojsečný meč. Ona odstraní sobecké nedostatky z naší povahy.“ (EGW, 7BC, str. 298)

8. Co dělal Hospodin skrze proroky a s jakými výsledky? Oz 6, 5.

„Otesáváním je vystiženo duchovní formování Izraele v zájmu jeho blaha prostřednictvím proroků.“ (Lange: Komentář k Oz 6, 5)

JEŽÍŠOVA ÚCTA K STARÉMU ZÁKONU

9. Jak reagoval lid na Kristovo učení? Luk 4, 32; Mat 7, 29.

„Rabíni mluvili neurčitě a váhavě, jako by se Písmo

dalo vykládat tak nebo zcela jinak. Posluchači byli každým dnem ve větší nejistotě. Ježíš však vyvýšil Písmo jeho nepochybnou autoritu. Ať vykládal cokoli, mluvil mocně, takže mu nebylo možno protiřečit.“ (DA, str. 253)

10. Jak zvelebil Ježíš Starý zákon ve svém kázání na hoře? Mat 5, 21. 22. 27. 28. 38. 39. 43. 44.

„Jeho posláním bylo ukázat na duchovní podstatu zákona, upozornit na jeho dalekosáhlé zásady a vysvětlit jeho věčnou závaznost.“ (MB, str. 49)

11. Na co se ptal Ježíš při svém učitelském poslání? Mat 21, 42a; Luk 10, 26.

Ježíš stále upozorňoval na závažnost starozákonních spisů. Jeho otázky byly podnětné, jako by říkal: Pravda je v Písmě, jen abyste ji pilně zkoumali. Naslouchetje při čtení Písma Božím hlasu. Neulpívejte na povrchu; kopejte hlouběji.

JEŽÍŠOVO POUŽÍVÁNÍ PÍSMĀ

12. Jak reagovali lidé, když přišlo světlo na svět? Jan 3, 19—21; 1, 9—11. 5; srovnej Řim 1, 21. 25.

„Lidé téměř přestávali poznávat Boha v jeho díle. Hřích lidstva zastřel krásné stvoření. Skutky lidí, místo aby zjevovaly Boha, skryly ho před zraky lidstva. Lidé uctívali stvoření místo Stvořitele. V tomto smyslu pohané „planěli v marných myšlenkách a jejich nechápavý rozum byl zatemněn“ (Řim 1, 25. 21). Nejen v Izraeli byla naučení lidská postavena na místo Boží. Nejen příroda, ale i obětní služba i sama Písma svatá byla překrucována, takže se stala prostředkem k zastření Pana.

Kristus se pokoušel odstranit vše, co zatemňovalo pravdu. Přišel, aby sňal roušku, kterou hřích uvrhnul na tvář

přírody, aby byla opět viděna sláva, kterou měly vyzařovat všechny stvořené věci. Jeho slova dala Písmu novou tvářnost a učinila je novým zjevením.“ (COL, str. 18. 19)

13. V jakém rozsahu užíval Kristus Písmo? Luk 24, 25—27.

„Počinaje Mojžíšem, samým počátkem biblických dějin, Kristus jim vyložil všechna Písma, týkající se jeho samého. Kdyby se jim byl hned nechal poznat, ve velké radosti by ani nebyli toužili po ničem jiném. Bylo však nutné, aby pochopili svědectví předobrazů a proroků Staré smlouvy. O to se měla opírat jejich víra. Kristus je nepřesvědčoval žádným zázrakem. Prvním jeho činem však bylo vysvětlit Písma. Na jeho smrt hleděli jako na zmaření všech nadějí. Na základě proroků jim nyní ukázal, že jeho zmrtvýchvstání je nejmocnější důkaz jejich víry.

Ježíš ukázal těmto učedníkům na význam starozákonního svědectví pro jeho poslání. Mnozí dnešní vyznavači křesťanství odmítají Starý zákon v domněnání, že již neplatí. Ale Kristus tak neučil. Cenil si ho natolik, že jednou řekl: „Neposlouchají-li Mojžíše a proroků, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.“ (Luk 16 31)

Prostřednictvím patriarchů a proroků promlouvá k nám Kristus od Adama až do konce věků.“ (DA, str. 796. 799)

2. úkol — 10. října 1970

Inspirace Písma

Základní verš: 2 Tim 3, 16. 17.

„Písmo ukazuje k Bohu jako svému původci, bylo však napsáno lidmi. V různém slohu svých jednotlivých knih

nám podává povahy několika spisovatelů. Všechny zjevené pravdy byly „vdechnuté Bohem“ (2 Tim 3, 16) a přece byly vyjádřeny lidskými slovy. Bůh svým svatým Duchem osvětlil mysl i srdce svých služebníků. Oslovil je ve snu a u vidění, různými symbolickými obrazy a podobenstvími, a lidé dostali za úkol takto zjevenou pravdu vyjádřit lidskou řečí.

Desatero vyřkl sám Bůh a napsal je svou vlastní rukou. Výraz je tedy Boží a nikoli lidský. Písmo, svými Bohem zjevenými pravdami vyjádřenými lidským jazykem, tvoří jednotu. Podobné spojení bylo i v Kristu, který jako Syn Boží byl i Synem člověka. Podobně to platí i o Písmu jako o Kristu, že „slovo se stalo tělem a ubytovalo se mezi námi“ (Jan 1, 14).

Písmo máme přijímat jako spolehlivé a neomylné zjevení Boží vůle. Ono je normou charakteru, zjevením pravého učení a měřítkem zkušenosti.“ (GC, Úvod, str. V. VII.)

PŮVODNÍ BOŽÍ ZJEVENÍ ČLOVĚKU

1. Jaké obecenství měl Bůh s člověkem v ráji? 1 Moj 1, 27—29; 2, 15—17.

Stvořitel mluvil s Adamem a Evou tváří v tvář a přímo jim oznamoval svou vůli. „Svatý pár, to nebyly jen ditky v otcovské péči Boží, ale také učenliví žáci vševedoucího Stvořitele. Navštěvovali je andělé a měli přímé, bezprostřední společenství se svým Tvůrcem.“ (PP, str. 50)

2. Čím bylo zmařeno toto otevřené společenství mezi Bohem a člověkem? 1 Moj 3, 1—6; srovnej Iz 59, 1. 2.

„Před příchodem hříchu Adam se těšil přímému obecenství se svým Tvůrcem; ale od té chvíle, co člověk sám se odloučil od Boha svým přestoupením, bylo lidské pokolení zbaveno této výsady. Přesto však plánem vykoupení se ote-

vřela obyvatelům země cesta, po níž i nadále mohli mít spojení s nebem. Bůh byl ve styku s lidmi prostřednictvím svého Ducha a božské světlo se šířilo na světě zjevením, které Bůh dal svým vyvoleným služebníkům. „Duchem svatým jsouce unášeni, mluvili lidé z Boha.“ (2 Pet 1, 21).“ (GC, Úvod, str. V.)

3. Kdo napsal „zákon“ — neboli nejstarší psanou zjevenou Boží vůli? Jan 1, 17a.

„Přípravy k psanému slovu začaly v dobách Mojžíšových. Vnuknutá zjevení byla pak ukládána do knih. Tato práce trvala po dlouhou dobu šestnácti staletí — od Mojžíše, jenž sepsal dějiny stvoření světa a zákona až k Janovi, který zaznamenal nejvznešenější pravdy evangelia.“ (GC, Úvod, str. V.)

BOŽÍ KNIHA PRO ČLOVĚKA

4. Koho používal Bůh, aby oznámil svou vůli člověku? Amos 3, 7; Žid 1, 1.
5. Jakým způsobem obdržel Ezechiel naučení od Boha? Ez 40, 2—4; 44, 4—6.
6. Co měl podle Boží rady udělat Jan s přijatým zjevením? Zj 1, 10. 11.

Písmo říká, že proroci obdrželi Boží poselství ve vidění a ve snu. (4 Moj 12, 6) Tato zjevení byla lidskými slovy tlumočena ostatním lidem. Přijaté pravdy měly někdy mluvenou a jindy psanou podobu. Povšimněme si několika výroků: „mluvil prorok Daniel“ (Mat 24, 15); „Pán řekl skrze proroka“ (Mat 1, 22); „aby splnilo se všechno, co bylo napsáno“ (Luk 21, 22); „psal Mojžíš v zákoně a proroci“ (Jan 1, 46).

7. Koho označovali proroci za zdroj svého poselství? Jer 2, 2; Ez 6, 1. 2.

Boží proroci oznamovali Izraeli, že „slovo Hospodinovo se k nim stalo“ (Mich 1, 1; Zach 8, 1. atd.). Bylo to právě to Boží slovo, poselství, které museli oznámit lidu. Nebylo to jejich vlastní slovo. V Písmě čteme, že když bylo toto slovo zavrženo, lidé vlastně „zavrhli zákon Hospodina zástupů“ (Iz 5, 24). Zavrhnout Boží slovo zvěstované proroky znamenalo vlastně zavrhnout Hospodina samého. (1 Sam 8, 1–10)

8. Do které skupiny zařadil Petr Pavlovy spisy? 2 Pet 3, 15. 16.

Na označení „slova Hospodinova“ Písmo používá různé výrazy. Asi padesátkrát se v Novém zákoně vyskytuje výraz „Písmo“ a „Pisma“.

Název „bible“ pochází z řeckého slova biblia, což znamená „knihy“. Bible je sbírka posvátných knih podstatně důležitého duchovního naučení.

9. Jak napomínal Pavel Timotea? 2 Tim 4, 1. 2; srovnej 1 Pet 1, 25b.

„Kaž slovo Boží,“ napomínal Pavel mladého kazatele Timotea. V apoštolské době Boží „slovo“ neboli poselství lidem bylo zaznamenáno v Starém zákoně, t. j. v Písmě. Bylo inspirovaným zdrojem naučení i při zvěstování evangelia. V době, kdy Pavel psal Timoteovi, nebylo Písmo známo tak, jak je známe my dnes v jeho podobě. Novozákonní spisy vznikly v 1. století, a křesťané je brzy uznali za stejně inspirované spisy jako písma Starého zákona.

VDECHNUTÍ PÍSMÁ

10. Co říká Pavel o „inspiraci“ neboli vdechnutí Písem? 2 Tim 3, 16a.

Výraz „od Boha jest vdechnuté“ naznačuje božský pů-

vod Písma. Prorok se k božskému zjevení pravdy dostává pod vlivem a vedením Ducha sv. (Viz 4 Moj 12, 6; Oz 12, 10; Zj 1, 10) Další zvěstný úkol proroka také usměrňuje Duch svatý. (Viz 2 Pet 1, 21; Zj 1, 2. 11)

Duch Boží také uvádí čtenáře do hloubek zjevené pravdy (Jan 14, 26; 15, 26). Tuto pomoc Ducha, neboli osvícení, však nelze ztotožňovat s prorockou inspirací neboli vdechnutím.

11. Jaký užitek plyne z upřímného zkoumání Boží knihy?
2 Tim 3, 15; 1 Pet 1, 23.

UŽITEČNOST BOŽÍ KNIHY

12. Jmenuj čtverou důležitost Písma! 2 Tim 3, 16b.

Použití Písma, o němž se Pavel zmiňuje, týká se čtyř úseků duchovní a intelektuální potřeby člověka. Boží slovo je „užitečné“:

1. k učení, t. j. k rozšíření známosti křesťanského vyznání,
2. k trestání, t. j. k potírání hříchu a odsouzení nezákonných skutků,
3. k napravování, t. j. k odstranění nesprávného a převráceného učení,
4. k správě, t. j. k správnému usměrnění člověka a k výchově k dobrému.

13. K jakým duchovním výšinám nás přivádí Písmo sv.?
2 Tim 3, 17; srovnej Ef 4, 13—15.

„Jako je nutno dítě poučovat o základních povinnostech člověka, tak Písmo poučuje křesťana o zásadách, které mu pomohou k dokonalé mužnosti v míře vzrůstu Kristovy plnosti“ (Ef 4, 13). Tento růst je znám jako posvěcení, což je úkolem celého života.“ (6BC, pozn. k Ef 3, 16)

14. Jakou ochranou je pro člověka Boží slovo? Ž 119, 11. 105.

„Zaslíbení Božího slova patří nám. Smíme žít ‚každým slovem vycházejícím v úst Božích‘. V pokušení nehleďte na okolnosti nebo na vlastní slabost, ale na moc tohoto Slova. Smíte celem spolehnout na jeho smlu. Žalmista říká: ‚V srdci svém skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě. (Ž 119, 11)“ (DA, str. 123.)

3. úkol — 17. října 1970

Zkoumání Písma

Základní verš: Sk 17, 11.

„Měli bychom vynaložit všechnu duševní sílu na zkoumání Písma, abychom pochopili, pokud je to smrtelníkům možno, hluboké pravdy Boží. Nesmíme však zapomínat, že pravým duchem badatele je takřka dětinská pokora. Nesnáze s výkladem Písma nelze překonat tak, jako se překonávají filosofické problémy. Při zkoumání Písma nemůžeme spoléhat na sebe, jak je tomu při vědeckém bádání, ale musíme v modlitbě spoléhat na Boha a upřímně se snažit o poznání jeho vůle. Musíme přistupovat v pokorném a učenlivém duchu, abychom získali poznání od Boha-Stvořitele. Jinak zlí andělé natolik zatemní naši mysl a zatvrdí naše srdce, že pravda nebude na nás působit.“ (GC, str. 599)

PŘIMĚŘENOST BIBLICKÉHO ZJEVENÍ

1. Která potrava udržuje náš duchovní růst? 5 Moj 8, 3b; Mat 4, 4.

„Písmo obsahuje všechny zásady, které lidé musí pochopit, chtějí-li být uzpůsobeni pro tento život i pro život budoucí. Těmto zásadám mohou všichni porozumět. (Ed, str. 123)

2. Jak projevil jeden z autorů Písma svou důvěru v napsané poselství jiného proroka? Dan 9, 2; srovnej Jer 25, 11–14; Ezdr 1, 1.

„Daniel zkoumal tu část Starého zákona, kterou měl u sebe. Toto Boží slovo mu bylo nejhlavnějším radcem.“ (FE, str. 358)

PŘÍSTUP K PÍSMU

3. Jak si počínal David v těžké životní situaci? Jak odpověděl Hospodin? 1 Sam 23, 1–5; srovnej 1 Sam 10, 22.

Toužíme-li poznat cestu Hospodinovu, měli bychom se jednotlivě i jako církev obracet k Písmu, neboť ono je spolehlivým průvodcem. Dobrou pomůckou při studiu Písma je konkordance. Církev v těchto posledních dnech dostala spisy Ducha prorockého jako výklad k bibli. Jeho rady nás usměrňují k Písmu, učí nás rozumět významu Božího slova a ctít a poslouchat Pána.

4. Oč prosil žalmista? Ž 119, 18–20.

„Písmo bychom nikdy neměli zkoumat bez modlitby. Jedině Duch svatý může způsobit, abychom dobře chápali věci Boží a chránit nás, abychom nepřekrucovali pravdy

k pochopení nesnadné. Úkolem nebeských andělů je připravit srdce tak, aby chápalo slovo Boží, aby nás z něho oslovila jeho krása, abychom byli zasaženi jeho výstrahami a povzbuzeni a posílení jeho zaslíbeními. Měli bychom prosit se žalmistou: „Otevři oči mé, abych spatřoval divné věci ze zákona tvého.“ (Ž 119, 18)“ (GC, str. 599. 600)

5. Jakou otázku dostal izraelský strážný? Jakou odpověď dal? Iz 21, 11. 12.

„Boží strážní na hradbách Siona měli by i dnes pohotově odpovídat těm, kteří se ptají, kolik je hodin v dlouhé noci pozemských dějin a kdy lze očekávat úsvit věčného dne.“ (4 BC, pozn. k Iz 21, 12)

6. Jakého ducha projeví proroci, když přijímali a oznamovali Boží pravdu lidu? 1 Král 22, 14; srovnej 4 Moj 22, 38; Jer 1, 7.

Duch pokory, s jakým proroci přijímali a zvěštovali Boží poselství, měl by se projevat i mezi dnešními věřícími. Písmo bychom měli zkoumat ve snaze poznat pravdu, a ne proto, abychom si prověřovali vlastní nápady. (Viz CT, str. 341. 463) Svět potřebuje Boží poselství, nikoli teorie a představy falešných učitelů.

7. Na jaké nebezpečí upozorňuje Písmo? Přisl 16, 25.

„Nevědomost není výmluvou pro blud nebo hřích, když máme příležitost poznat vůli Boží. Když člověk cestuje, přichází na místo, kde se cesty rozcházejí. Naide tam i nápis, který ukazuje, kam která cesta vede. Nedbá-li údajů a jde cestou zdánlivě správnou, může to sice myslit upřímně, ale nakonec určitě pozná, že šel cestou nesprávnou.

Bůh nám dal své slovo, abychom poznali jeho učení a osobně se přesvědčili, co od nás žádá.“ (GC, str. 598)

METODY ČTENÍ PÍSMÁ

8. Jakým způsobem se Izrael v dávné době obeznamoval s Božím slovem? 5 Moj 31, 10—13; 11, 18—21; srovnej Ezdr 7, 6—10; Neh 8, 1—8. 18.

„Každého sedmého roku měl být podle Mojžíšova příkazu celý Zákon přečten v shromáždění všeho Izraele. Nejen muži v Izraeli, ale také všechny ženy a děti naslouchali četbě Zákona.“ (PP, str. 503)

Ezdráš a levité četli tóru, t. j. pět knih Mojžíšových, Božímu lidu shromážděnému v Jeruzalémě při slavnosti troubení. (PK, str. 661) Čtení trvalo několik dnů. Takový byl zájem a touha lidu poznat vůli Boží.

9. Jak studoval etiopský dvořan proroctví? Sk 8, 26—38.

Etiopský dvořan chtěl vědět, o kom prorok mluví. Filip mu vysvětlil, že prorok mluví o Ježíši a ukázal mu 53. kap. proroka Izaiáše, kde je řeč o Mesiášově utrpení. Dvořan uvěřil, a byl pokřtěn. Pozorným studiem této kapitoly poznal světlo. Takové studium Písma, kdy čteme verš za veršem, je nejlepší metodou. Bylo nazváno „mikroskopickou metodou“. Písmo lze studovat také tematicky — tzn., že k určitému námětu hledáme verše z celé bible. K tomu jedinečně pomáhá dobrá konkordance a biblický slovník.

10. Jak četli Písmo Berejští? Sk 17, 11.

Berejští četli slovo Boží „denně“. Nezkoumali ho spěšně, ani příležitostně a také ne nesouvisle. Bůh obdařil některé muže a ženy darem výkladu Písma. Úsilí těchto lidí bychom si měli vážit. Žádný smrtelný člověk však nemá být pokládán za neomylného vykladače. Písmo se vysvětluje samo, a my bychom je měli zkoumat ve vlastním zájmu a ne na odiv jiným.

11. Co je zaslíbeno těm, kteří milují Pána? 1 Kor 2, 9–13.

„Naše duševní schopnosti budou studiem Písma znáso-
beny, budeme-li při četbě srovnávat jednu část Písma
s druhou. Pronikejme do hloubky! Pilného a učenlivého
žáka čekají nejuzácnější duchovní poklady.“ (FE, str. 127)

KLÍČ NEBESKÉHO KRÁLOVSTVÍ

12. Co dal Ježíš Petrovi? Mat 16, 19; srovnej Mat 18, 18;
Jan 20, 22. 23.

„Klíče království nebeského jsou Kristova slova (viz
DA, str. 413; Jan 1, 12; 17, 3). Je důležité povšimnout si,
že sám Kristus mluví o ‚klíči‘ jako o ‚klíči poznání‘,
potřebném pro vstup do království (viz Luk 11, 52). Je-
žíšova slova jsou ‚Duch a život‘ všem, kdo je přijímají
(viz Jan 6, 63). Kristova slova přináší věčný život
(Jan 6, 68). Slovo Boží je klíčem ke skutečnosti nového
narození (1 Pet 1, 23).

Kristus dal Petrovi a ostatním učedníkům autoritu a moc
přivádět lidi do království Božího. Petr se dostal ke klí-
čům tak, že postihl pravdu, že Ježíš je vskutku Kristus,
a to mu umožnilo vstup do tohoto království. Podobně to
lze říci i o všech následovnících do konce věků.“ (5BC,
pozn. k Mat 16, 19)

13. Co podle Petra dělali někteří lidé s Pavlovými spisy?
2 Pet 3, 16b.

„Kdyby lidé přijímali Písmo tak, jak je a kdyby ne-
bylo falešných učitelů, evangelium by se velmi rozšířilo.
Tisíce lidí, kteří dnes ještě bloudí, přišli by do stáde
Kristova.“ (GC, str. 599)

Dvě Boží knihy

Základní verš: Ž 139, 16. 17.

„Kniha přírody a kniha zjevení svědčí o stejném původu, a proto jejich svědectví je jednotné. Různým způsobem a jazykem svědčí o těchže slavných pravdách. Věda stále objevuje nové divy; svými výzkumy však nepřináší nic, co by při správném pochopení odporovalo Božímu zjevení. Kniha přírody a psané slovo se vzájemně osvětlují. Pomáhají nám poznávat Boha tím, že nás obeznamují se zákony, kterými Bůh působí.“ (Ed, str. 128)

BOŽSKÁ POVAHA PÍSMÁ

1. Čím je Boží slovo? Ž 119, 105. 140. 160; Jan 17, 17.

„Kdo osobní zkušeností dospěl k určitému poznání Boha a jeho slova, pevně věří v Boží vnuknutí Písma. Zkusil, že Boží slovo je pravda a ví, že pravda si nemůže odporovat. Nezkoumá Písmo podle lidských měřítek vědy, ale tyto vědecké myšlenky podřizuje neomylnému měřítku Písma.“ (MH, str. 462)

2. S kým se mají lidé radit a před čím se mají mít na pozoru? Iz 8, 19. 20; 1 Tim 6, 20; Kol 2, 8.

„V těchto nebezpečných dnech nesmíme přijímat vše, co lidé přinášejí jako pravdu. Boží slovo je normou, podle níž můžeme poznat pravdu. Prorok říká: ‚K zákonu a svědectví! Pakli nechť, nechať mluví vedle slova toho, v němž není žádné záře.‘ (Iz 8, 20)

Podle tohoto výroku máme být pilnými zpytатели Písma,

abychom věděli, co odpovídá zákonu a svědectví. Jinak nebudeme v bezpečí.“ (2SM, str. 99)

BOŽÍ ŘEČ V PŘÍRODĚ

3. Odkud lze také čerpat poznání o Bohu? Ž 19, 2. 3; 8, 2—4.
4. Kde se projevuje božství a moc Stvořitele? Řím 1, 19. 20; srovnej Iz 40, 26.

Boží stvoření svědčí o moci, moudrosti, lásce a slávě Boží. „Všechna pravá věda je jen výkladem Božského rukopisu v hmotném světě.“ (PP, str. 599)

5. Jaké výrazy používá bible k označení zemského prostoru? Iz 11, 12b; Zj 7, 1a.

„Je pravda, že mnohé teorie a nauky běžně pokládáné za biblické, nemají s Písmem nic společného, ba odporují jeho duchu. Tyto věci byly příčinou pochybnosti a zmatku mnohých. Vinou však není Boží slovo, ale nesprávný lidský výklad.“ (SC, str. 108. 109)

SVĚDECTVÍ PŘÍRODY A PÍSMÁ

6. Kdo je původcem všech věcí na nebi i na zemi? Ž 33, 6—9; 1 Moj 1, 3. 6. 9. Srovnej Jan 1, 1—3. 14.

„Věda nikdy nevysvětlí dílo stvoření. Která věda může vysvětlit tajemství života?

Teorie, že Bůh při stvoření světa netvořil hmotu, je bezpodkladu. Všechny věci hmotné i duchovní vznikly na jeho rozkaz a byly stvořeny pro jeho vlastní záměr. Nebesa, celé jejich zástupy, země a všechno, co je na ní, jsou dílem jeho ruky. Začaly existovat z jeho vůle.“ (8T, str. 258. 259)

7. Jak Ježíš hleděl na přírodu a vysvětloval její jevy?
Mat 6, 25—34.

Kristova slova, promluvena jím samým nebo prostřednictvím proroků jsou klíčem k poselství přírody. Příroda v jistém smyslu také osvětluje Písmo.

TAJEMSTVÍ OBOU KNIH

8. Co říká Job o moudrosti a moci Stvořitele? Job 42, 1—6; srovnej Kol 2, 2b. 3.

„Pochybovači odmítají věřit v Boha, protože svým omezeným lidským rozumem nemohou pochopit Boží nekonečnou moc, kterou se lidem zjevuje. Jak v Božím zjevení tak v přírodě Bůh postavil člověka před tajemství, aby probudil jeho víru. Tak to musí být. Můžeme zkoumat, stále bádát, ustavičně se učit, a přece všechno nepochopíme.“ (8T, str. 261)

9. Proč se saduceové mýlili? Mat 22, 23. 29.

„Jsou nevěrci, kteří zavrhnou slovo Boží proto, že je nemohou pochopit. Jsou však ještě jiní lidé, kteří se tváří, jakoby věřili Písmu svatému, ale jejich zdánlivá víra je jen přetvářkou. Apoštol praví: ‚Mějte se na pozoru, bratří, aby v někom z vás nebylo zlé, nevěřící srdce, takže by odpadl od Boha živého.‘ (Žid 3, 12) Je správné, studujeme-li pečlivě učení Písma, jdeme-li do hloubky a se zájmem se ponořujeme v ‚hlubiny Boha‘ (1 Kor 2, 10), pokud jsou zjeveny v Písmě. Ač ‚věci skryté jsou Hospodina Boha našeho, věci pak zjevené, ty jsou naše a synů našich‘ (5 Moj 29, 29).“ (SC, str. 108)

10. Co říká Písmo o Božím zjevení v Kristu? Žid 1, 1—3.

Svým pozemským životem jako „obraz osoby Otcovy“

představil Kristus Boha v jeho úplnosti. Představil jej jako osobní bytost, jeho povahu, moc, lásku, moudrost a spravedlnost. Boží zjevení v Kristově vtělení a v Písmě bylo velmi důležité. Příroda ho nemohla zjevit úplně.

BOŽÍ POMOC PŘI STUDIU PÍSMÁ

11. Kdo nám z Božího rozhodnutí pomáhá při zkoumání pravdy? Jan 14, 26; 15, 26; 16, 13.

„Když člověk uvažuje o Božích skutečích, Duch svatý ho přesvědčuje. Není to přesvědčení získané rozumovým hloubáním, ale pod vlivem Ducha sv.“ (COL, str. 24)

12. Jak se už na počátku satan snažil zmařit důvěru v Boha a jeho slovo? 1 Moj 3, 1–6.

„Satan oslovil Evu otázkou, která byla na první pohled nevinná, ale o to zákeřnější. Mluvil neurčitě a dvojznačně. Jeho záměr byl zřejmý. Do srdce ženy chtěl zasít pochybnost o skutečném znění a přesném významu Božího příkazu a hlavně o rozumnosti a spravedlnosti tohoto rozhodnutí.“ (1BC, pozn. k 1 Moj 3, 1)

13. O co prosil žalmista? Ž 119, 18; srovnej Ž 139, 17. 18a.

Přepevná řeč prorocká

Základní verš: 2 Pet 1, 19.

Výraz *proroctví*, jak je ho užito kupř. v Řím 12, 6, vztahuje se na každé Boží poselství, ať je v jakékoli podobě. V užším smyslu jej používáme k označení předpovědi budoucích událostí.

„Písmo definuje proroctví jako projev Boží moci. Slova naplněných proroctví, která se týkají prvního Kristova příchodu, svědčí o moudrosti a Boží moci, pečující o potřeby člověka.“ (Unger's Bible Dictionary, str. 894)

P Í S M O J A K O P R O R O C K Á K N I H A

1. Uveď první a poslední proroctví Písma! 1 Moj 3, 15; Zj 22, 20.

První prorocká předpověď nacházející se v první knize Písma mluví o Kristově prvním příchodu a o Kristově vítězství nad satanem na golgotském kříži. Proroctví poslední knihy Písma mluví o druhém Kristově příchodu a vysvobození svatých. Od Genese po Zjevení nám Bůh dává stovky prorockých předpovědí, které mají význam pro dnešek, které se splnily již v minulosti nebo se splní v budoucnosti.

2. Kterými slovy začíná prorocká kniha Zjevení? Zj 1, 1.

„Zjevení začíná tím, co bylo, je a bude; slouží k našemu poučení na sklůnku dějin světa. Měli bychom je zkoumat s posvátnou úctou.“ (EGW, 7BC, str. 954)

3. Co se říká o těch, kdo čtou knihu Daniele a Zjevení?
Mat 24, 15; Zj 1, 3.

„Pochopíme-li lépe prorocké knihy Daniele a Zjevení, získáme hlubší náboženské poznání. Ze studia těchto knih nám vynikne jedno podstatné: že totiž spojení mezi Bohem a jeho lidem je úzké a neotřesitelné.“ (TM, str. 114)

ZÁVISLOST BIBLICKÉHO PROROCTVÍ

4. Co řekl Petr o prorocké řeči? 2 Pet 1, 19.
5. Co víme o původu proroctví Pisma? 2 Pet 1, 21.
6. Co chtěli proroci vědět? 1 Pet 1, 10.

„Prorok, kterému Bůh dal určité proroctví, nebyl tím zasvěcen do všech tajů. Prorok ví pouze to, co mu Bůh zjevil a jen to může označit výrokem ‚Tak praví Pán‘. Jelikož poselství jednoho proroka častokráte doplňuje zvěst jiných proroků, je nutné porovnávat je navzájem. Tak získáme ucelený pohled. Podobně si počínali i proroci sami.“ (7BC, pozn. k 1 Pet 1, 10)

7. Jaký duch působil v prorocích? 1 Pet 1, 11, 12.

„Je to veliké naučení pro Boží lid v každém věku. Prorokům bylo zjeveno, že tuto službu nekonají pro sebe, nýbrž pro nás. Povšimněme si těchto Božích mužů, jak toužili a pátrali po smyslu zjevení týkajících se pokolení ještě nenarozených. Porovnejme jejich svatou horlivost s nezájmem, s jakým se lidé v pozdějších generacích stavějí k tomuto nebeskému daru. Jaká to výška pohodlné svěťácké thostejnosti, která se spokojuje s prohlášením, že proroctví nelze rozumet.“ (GC, str. 344)

8. V čem byli utvrzeni věřící, kterým Petr psal? 2 Pet 1, 12b.

Výraz „přítomná pravda“ znamená určitou pravdu Písma pro určitá období církevních dějin. V apoštolské době byla přítomnou pravdou zvěst o nedávném prvním adventu Ježíše, jeho příchod, život, smrt a vzkříšení. Tyto události byly naplněním mnohých starozákonních předpovědí. „Přítomnou pravdou“ dneška je trojí andělské poselství evangelia, které obsahuje nejen zvěst Kristova prvního příchodu, ale i důraz na jeho příchod druhý.

ZÁKLADNÍ ZÁSADY PROROCKÉHO VÝKLADU

9. Kterou zásadu zdůraznil Pavel? 1. Kor 2, 12. 13.

„Písmo se vykládá samo. Jeden text Písma nutno srovnávat s druhým. Ten, kdo studuje bibli, se má naučit videt v Písmě celek i vzájemnou souvislost jeho jednotlivých částí.“ (Ed, str. 190)

10. Co říká ap. Petr o původu proroctví? 2 Pet 1, 20.

Petr zde říká, že žádná prorocká zvěst Písma není osobním nápadem proroka. Dodává, že proroci, jako svatí mužové, byli při psaní puzeni Duchem svatým. Jestliže oni nesměli přidávat nic ze svého, tak ani my, kteří jejich spisy čteme, nemáme práva vnášet své vlastní nápady do textu Písma a připisovat jim pak autoritu Písma.

11. Které obrazné proroctví Starého i Nového zákona líčí události týkající se konce času? Dan 2; 7—9 kap.; Zj 10—14 kap.

12. Komu je určeno Boží zjevení? 5 Moj 29, 29.

„V tomto životě snad nevysvětlíme význam všech veršů Písma. Avsak všechno, co se bezprostředně dotýká spasení

duší, bude tak jasné, že nikdo nebude muset bloudit ve tmě." (2TM, str. 692)

13. Co máme dělat podle ap. Jakuba, chceme-li rozumět Písmu? Jak 1, 5—8.

„Otázky vykoupení vyžadují velké soustředění a studijní zájem. Nemusíte se obávat, že tuto obdivuhodnou tematiku vyčerpáte. Pijte hojně ze studnic spasení. Ve vlastním zájmu jděte k prameni, abyste byli osvěženi, aby se Ježíš ve vás stal studnicí vody věčného života. Pouze biblická pravda a biblické náboženství obstojí na soudu.“ (FE, str. 127)

6. úkol — 7. listopadu 1970

Dějinné svědectví Písma

Základní verš: Řím 15, 4.

„Pokud jde o rané dějiny země, stvoření člověka a jeho pád, tu jsme závislí na svědectví Písma. Nepřijmeme-li slovo Boží, pak jsme odkázáni na dohady a nejrůznější bludy. Bez Písma bychom se stali obětí falešných teorií. Byli bychom ovlivněni pověrou a lží. Máme-li spolehlivé dějiny počátku světa v Písmu, nemusíme tápat pod vlivem vzájemně si odporujících a nespolehlivých názorů.“ (MM, str. 89)

SPOLEHLIVÉ SVĚDECTVÍ O STVOŘENÍ

1. Co říká Písmo o počátcích našeho světa? 1 Moj 1, 1—5. 31; 2, 1—4; srovnej Ž 33, 6. 9.

„Bůh lidem nikdy nezjevil, jak konal své velkolepé dílo stvoření; lidská věda nevypátrá tajemství Nejvyššího. Jeho tvůrčí moc je právě tak nepochopitelná, jako jeho existence.

Jistě není nic špatného na tom, když přemýšlíme i o věcech, které nám Boží slovo nezjevilo. Může to být bez chyby potud, pokud naše teorie neodporují svědectví Písma. Avšak ti lidé, kteří opouštějí slovo Boží a snaží se stvořitelské dílo vysvětlovat tzv. „vědecky“, pouštějí se bez mapy a kompasu na neznámý oceán.“ (PP, str. 113)

2. Co říká Písmo o původu člověka? 1 Moj 1, 27; 2, 7; 5, 1—2; Luk 3, 38; Kaz 7, 29.

„O vzniku člověka jsou různé teorie:

Uvažujme ale, jak omezené možnosti má člověk pro své bádání — jak krátký je jeho život; jak omezená je oblast jeho působnosti i jeho chápání; jak časté byly jeho mylné závěry, zvláště o oněch obdobích, o kterých tvrdí, že předcházely historii bible; jak často jsou domnělé důkazy vědy opravovány nebo zcela zavrhovány. Je známo, s jakou lehkostí jsou období země prodlužována nebo zkracována o milióny let; jak jednotliví vědci, zastánci různých teorií, své názory si navzájem vyvracejí.

Můžeme po zralém uvážení všeho zavrhnout jasné svědectví slova Božího, tak vznešené ve své prostotě? ‚I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.‘“ (Ed, str. 130)

3. Jak potvrdil Ježíš pravdivost Mojžišova svědectví o stvoření člověka? Mar 10, 6—8; srovnej 1 Moj 1, 27. 28; 2, 22—25.

SVĚDECTVÍ O KATASTROFÁCH

4. Co se stalo hned na počátku v ráji? 1 Moj 2, 15—17; 3, 1—7. 22—24; srovnej Řím 5, 12. 21; 1 Kor 15, 21. 22.

Podle biblického svědectví stihla zemi celá řada pádů a béd.

„První zlořečenství bylo vyřčeno na Adamovo potomstvo a na celou zemi pro neposlušnost. Druhé zlořečenství přišlo na svět v době, když Kain zabil Ábela. Při třetím, nejstrašnější zlořečenství, Bůh potrestal zemi potopou.“ (4SG, str. 121)

5. Co stihlo svět za dnů Noe? 1 Moj 6, 5—8. 17. 13. 14; 7, 1. 11—13. 17—24; 8, 15—19.

„Mimo stránky biblických dějin nemůže geologie bezpečně dokázat ničeho... Bůh chtěl, aby objevem předpotopních zvířat nebo rostlinstva sílila víra v dejiny podávané jeho Duchem. Avšak člověk ve svém jesitném myšlení upadá do téhož omylu, jako lidé před potopou — předměty, které mu dal Bůh k jeho užitku a zbožnosti, proměnil v kletbu, používaje jich opačným způsobem.“ (PP, str. 112)

SROZUMITELNÝ POHLED NA DĚJINY

6. Co říká Pavel o stvoření světa a člověka, jakož i o rozdělení národů? Sk 17, 24—30.

„Pavel potvrzuje historickou pravdu, že všichni lidé, a proto i všechny národy, pocházejí z jednoho společného praotce Adama... V Pavlove teologii nebylo místa pro nějakou nadrazenou rasu. Věřil svědectví První knihy Mojžíšovy o stvoření člověka. Viděl jednotu tělesného organismu, který nedovoluje žádné rase nebo národnosti domnívat se, že jsou vykvetem nebo vyvrcholením lidstva. Srovnej Gal 3, 28 a Kol 3, 11, kde Pavel zdůrazňuje

jednotu, k níž vede víra v Krista. Křesťan uznává jednotu všeho lidstva ze dvou příčin: z důvodů stvoření a z důvodů spasení.“ (6BC. pozn. ke Sk 17, 26)

7. Co podle Daniele znázorňoval strom ve snu krále Nabuchodonozora? Dan 4, 10–12. 20–22. 27.

„Bůh zvelebil Babylón tak, že vše, co tento národ podnikal, bylo provázeno úspěchem. Dosáhl takového bohatství i moci, že se mu od té doby žádný z národů nevyrovnal. Písmo shodně představuje Babylón v symbolu ‚zlaté hlavy‘. (Dan 2. 38)

Král však zklamal právě v tom, že neuznal moc, která ho povznesla.

Nad vládcem Babylóna byl vynesena rozsudek: ‚Tobě se praví, králi, že království odešlo od tebe.‘ (Dan 4, 28)“ (Ed, str. 175. 176)

8. Jaký konec byl předpověděn Babylónu? Jer 51, 12. 13. 63. 64; Iz 13, 19; 14, 22. 23.

„Bůh dovolil každému národu, který vstoupil na jeviště dějin, aby zaujal své místo na zemi, aby se ukázalo, jak plní Boží úmysl. Proroctví vyznačilo vzestup i pád největších říší světa: Babylóna, Médo-Persie, Řecka a Říma. U všech těchto říší, jako i u národů méně mocných, se dějiny opakovaly. Každý prodělal své období zkoušky, ale každý selhal a nesplnil to, co bylo od něho očekáváno. Jeho sláva pohasla, jeho moc se rozpadla a jeho místo zaujal národ jiný.“ (Ed, str. 176. 177)

9. Co bylo předpověděno o konečném zničení všech pozemských vlád? Dan 2, 44; 7, 27.

„V Písmu je zřetelně předpověděn konečný zánik všeho pozemského panování. V proroctví, vvsloveném v době, kdy byl vyřčen Boží soud nad posledním králem izraelským,

je dáno závažné poselství. (Srovnej Ez 21, 26. 27) Onen čas nyní nadešel. (Ed, str. 179)

10. Co řekl Ježíš o Božím slově? Jak je zdůvodněno zkoumání Písma? Jan 17, 17; Řím 15, 4.

BUDOUCNOST V BOŽÍ RUCE

11. Kterými slovy o naplnění Ezechielových proroctví oslovil Bůh Izraele? Ez 12, 27. 28.

„Vše, co proroctví předpovědělo pro naše dny, bylo již zaznamenáno na stránkách dějin a můžeme být jisti, že vše, co ještě má přijít, splní se ve stanoveném pořádku.“ (Ed, str. 178)

12. Které poselství mezinárodního významu připomněl Ježíš? Mat 24, 6. 7.

„Znamení času dnes hlásí, že stojíme na prahu velikých a vážných událostí. Ve světě je vše v horečné činnosti. Před našimi zraky se splňuje Spasitelovo proroctví o událostech, které mají předcházet jeho druhý příchod.“ (Ed, str. 179)

13. Dokdy bude trvat Boží slovo? 1 Pet 1, 24. 25.

„Lidé se nechají rádi uspat jistotou hmotného zabezpečení. Proto musí být probuzeni, aby na vzestupu a zániku národů poznali bezcennost honosivé světské slávy. Ze stránek Písma čteme, jak úplně zmiznul Babylón se vší svou mocí a nádherou, která se lidem oněch dnů zdála tak trvalá a pevná. Pominul jako ‚květ trávy‘. Tak zanikne vše, co nemá Boha za svůj základ. Obstát může jen to, co odpovídá Božímu záměru a vyjadřuje jeho charakter. Jeho zákony jsou jedinými trvalými hodnotami světa.“ (Ed, str. 183)

Podmíněné proroctví

Základní verš: Řím 11, 33.

„Boží slovo je jisté (Iz 40, 8; 55, 11; Řím 11, 29) a plán spasení člověka se nakonec splní (Iz 46, 10). Při Bohu ‚není změny ani stínu odvrácení‘ (Jak 1, 17). On je ‚tentýž včera, dnes i navěky‘ (Žid 13, 8). Jeho slovo ‚trvá navěky‘ (1 Pet 1, 25). Boží záměry se uskuteční a plán spasení bude úspěšně dokonán bez ohledu na okolnosti.“ (PK, str. 706. 706) „Plán sám se nikdy nemění, protože ani Bůh se nemění. Může se však změnit způsob jeho provedení, neboť člověk se mění. Těkává lidská vůle je slabý a nestálý činitel v podmíněném proroctví.“ (4BC, str. 34)

„Měli bychom pamatovat, že Boží zaslíbení i hrozby jsou stejně podmíněny.“ (ISM, str. 67)

ODHALENÁ BUDOUCNOST

1. Jaké jsou lidské záměry v porovnání s Božími plány
Přísl 19, 21; srovnej Žid 6, 17; Sk 5, 38. 39.
2. Co říká Pán k událostem, které se ještě nestaly? Iz 46, 9. 10.
3. Co bylo předpověděno o perském králi Cýrovi? Iz 44, 28; 45, 1—3.

„Cýrus měl být pastýřem rozptýlenému stádcu izraelskému, i když v podstatě byl vlastně nepřítelem Božího lidu. Bůh rozhodl, že skrze něho vysvobodí svůj lid z Babylóna (Iz 45, 13). Vysvobození z Babylóna je předobrazem velikého vysvobození z hříchu zásahem Kristovým.

Babylónské zajetí mělo trvat 70 let (Jer 25, 11. 12; 29, 10). Na konci tohoto údobí měli se Židé vrátit podle Cýrova výnosu do vlasti (2 Par 36, 21—23; Ezdr 1, 1—4).“ (4BC, pozn. k Iz 46, 13)

4. Jaké úsilí muselo být vynaloženo, aby se uskutečnil Cýrův dekrét o návratu zajatých Židů? Dan 10, 1. 5—7. 12. 13. 18—21.

„Satan se snažil působit na neivyšší moci v království médsko-perském, aby se k lidu Božímu chovali nepřátelsky. Andělé však pomáhali lidu Božímu. Byl to boj, na kterém měla zájem nebesa. Daniel nám umožňuje podívat se na tento těžký boj mezi mocnostmi dobra a zla. Po tři týdny Gabriel zápasil s mocí temnosti a snažil se odrážet vlivy, které působily na Cýra. Než tento boj skončil, sám Kristus přišel andělu Gabrielovi na pomoc (Dan 10, 13). Pán udělal všechno, co bylo nutné udělat ve prospěch jeho lidu. Konečně bylo dosaženo vítězství. Nepřátelské mocnosti nemohly škodit po všechny dny Cýra a po všechny dny jeho syna Kambyse, který vládl asi sedm a půl roku.“ (PK, str. 571. 572)

5. Jak hledí Bůh na slovo promluvené ústy svých poslů proroků? Iz 44, 24—26a; srovnej Zach 1, 6.

Bůh potvrzuje slovo svých služebníků a upevňuje spolehlivost pravých proroků. Jejich předpovědi se plní. I odbojný Izrael musel připustit, že Boží slovo se při něm naplnilo.

ÚSPĚCH PODMÍNĚN POSLUŠNOSTÍ

6. Co říká Písmo o podmíněnosti Božích slibů daných lidem? Jer 18, 9. 10; srovnej 5 Moj 28, 1—15. 58. 63. 64.

Židé se mylně domnívali, že jako vyvolený lid Boží mají trvale zajištěnou Boží přízeň. Nevzali na vědomí, že musí poslouchat Boží vůli.“ (4BC, pozn. k Jer 18, 10)

7. Jakou naději má lid, který dělá pokání? Jer 18, 7. 8. srovnej Ez 18, 21; 1 Král 21, 27—29; 2 Par 34, 24—28.

„Žijeme ve světě, který se má řídit mravními zákony. Národy trvají nebo zanikají podle svého vztahu k tomuto morálnímu zákonu. Řídí-li se národ zásadami práva a mílosrdenství, dobře se mu povede (Ž 1, 3). Zůstává-li trvale v bezbožnosti a špatném jednání, zahyne.“ (Viz Ž 1, 6) (4BC, pozn. k Jer 18, 8)

PŘÍKLADY NESPLNĚNÝCH SOUDŮ

8. S jakým varovným poselstvím šel Jonáš do Ninive? Jon 3, 1—4.

Po Jonášově proslovu bezbožné město Ninive činilo pokání (Jon 3, 5—10). Uskutečnění prorocky oznámeného soudu (Jon 3, 4) bylo odloženo. Předpověď by se vůbec nemusela splnit, kdyby obyvatelé Ninive zanechali modloslužbu a vytrvale poslouchali pravého Boha.

9. Mluví Jonášovo poselství o možnosti záchrany? Jon 3, 4b.

„Zdá se nepravděpodobné, že by Jonáš mluvil o něčem jiném, než o zničení města. Jeho zloba nad ušetřením města (Jon 4, 1) to potvrzuje.“ (4BC, pozn. k Jon 3,9)

10. Která slova v Jonášově modlitbě naznačují, že věděl, jak jedná Bůh s bloudícími? Jon 4, 1. 2.

Jonáš věděl, že jeho proroctví je podmíněno. Věděl, že

všechno Boží jednání s lidmi svědčí o Božím milosrdenství. Šlo mu však více o vlastní pověst — nechtěl být pokládán za falešného proroka. Svou osobu si cenil víc, než aby pomáhal obyvatelům města Ninive poznávat pravého Boha lásky a milosrdenství.

**11. Jak změnil Hospodin svůj výrok o Ezechiášově životě?
2 Král 20, 1—6.**

„Šlo o smrtelnou nemoc. Proroctví se mělo uskutečnit jako důsledek špatného života. Změna života přivedla i změnu proroctví (v. 5). Z toho poznáváme, že některé prorocké předpovědi nejsou absolutně neměnné, ale mohou být změněné okolnostmi.“ (2BC, pozn. k 2 Král 20, 1)

**12. Které Boží zaslíbení bylo odloženo pro hříchy lidu?
2 Moj 6, 2—8; 4 Moj 14, 26—34; srovnej 1 Moj 15, 16.**

Boží zaslíbení, že Izrael vejde do zaslíbené země ve čtvrtém pokolení a tím se splní proroctví, bylo pozměněno. Nebylo však zmařeno nevěrou a reptáctvím lidu. Jozue překročil Jordán s pátým pokolením.

**13. Proč dopadl soud na starý Babylón? Dan 5, 1—6.
25—31.**

„Bůh může zavrhnout národ nebo skupinu lidí a dát přednost jiným, jestliže ti první zatvrzele odmítají s ním spolupracovat.“ (4BC, str. 34)

Adventní lid přijal zásady, které Bůh dal svému lidu. Někdo může zabloudit v době blížící se veliké zkoušky a odejít z jeho společenství. Kdo však věrně vytrvá, zvítězí s církví a bude mezi vykoupenými.

Proroctví o Izraeli (první část)

Základní verš: Řim 9, 27.

V poselství starozákonních proroků nacházíme rady, pokyny, útěchu a usměrnění i pro dnešní církev. Mnohé z těchto prorockých výpovědí se týkaly Izraele, jiné se vztahovaly na okolité národy. Chceme-li správně pochopit proroctví o Izraeli, musíme si především uvědomit několik základních pravidel všeobecně platných pro každé proroctví. Odstraníme tím nejednu překážku správného porozumění Písma. Pomohou nám tyto pokyny:

„1. Zkoumej proroctví v celé jeho souvislosti. Povšimni si, kdo ho řekl, komu bylo adresováno a za jakých okolností. Pamatuji, že bylo adresováno do určité dějinné situace, která si je vyžádala. Proroctvím Bůh vychází vstříc potřebám svého lidu v pravý čas, aby mu připomněl slavné určení, k němuž ho jako národ povolal. Izrael měl pamatovat na příchod Mesiáše a zřízení jeho věčného království. Přemýšlej, co znamenalo poselství pro lid oné doby.

2. Pozoruj podmíněnost prorocké předpovědi, zda a do jaké míry byly podmínky splněny.

3. Zjisti, jakou měrou se na proroctví odvolávali pozdější inspirovaní pisatelé a zamysli se nad jeho možným dosahem pro Boží lid v přítomnosti.

4. Pamatuji, že záznam o Božím jednání s jeho lidem v minulosti má význam i pro pozdější generace do konce věků. Studium poselství Božích mužů oslovujících lid oné doby není samo cílem, ale prostředkem poznání Boží vůle u všech, kdo mu chtějí celým srdcem sloužit v této vrcholné době. Boží hlas z prorocké zvěsti mluví jasně i k nám.“
(4BC, str. 38)

BOŽÍ PLÁN PRO IZRAELE

1. Koho Bůh povolal za otce Izraele a „všech věřících“?
1 Moj 12, 1–3; 22, 15–18; srovnej Řím 4, 6–13.

„Povoláním Abraháma zahájil Bůh určitý plán pro příchod Mesiáše na svět a pro zvěstování evangelia všem lidem. (1 Moj 12, 1–3; PP 125; PK 368) V Abrahámovi Bůh našel člověka ochotného neochvějně poslouchat Boží vůli (1 Moj 26, 5; Žid 11, 8). Abrahám podobného ducha upevňoval i u svých potomků (1 Moj 18, 19). V jistém smyslu se Abrahám stal ‚přítelem Božím‘ (Jak 2, 23) a ‚otcem všech věřících‘ (Řím 4, 11).“ (4BC, str. 26)

2. Jak odpověděli potomci Abraháma na povolání Boží?
2 Moj 19, 1–8; 24, 3–8; srovnej 5 Moj 7, 6–14.

Izrael jako národ slíbil Bohu poslušnost a ochotu být jeho zvláštním lidem. Prostřednictvím Izraele chtěl Bůh zvěstovat svou pravdu do celého světa. Tím vznikla v Izraeli kněžská forma vlády pod přímým vedením Božím.

3. Co připomíná Pán Bůh Izraeli, kdyby se lid rozhodl pro království? 5 Moj 17, 14–20.

„Pán předvídal, že Izraelští si budou žádat krále, ale neschvaloval změnu zásad, na nichž měl být založen stát. Král měl být zástupcem Nejvyššího. Bůh měl být uznáván za hlavu národa a jeho zákon měl platit jako nejvyšší zákon země.“ (PP, str. 603)

Teokracie v Izraeli přestala existovat teprve tenkrát, když izraelští vůdcové zavrhli Mesiáše a prohlásili, že „nemají krále kromě císaře“ (Jan 19, 15).

4. Jakým zvláštním způsobem vychovával Bůh v Izraeli své svědky? 5 Moj 4, 5–8.

Izrael byl na křižovatce starého světa a měl všechny

předpoklady stát se největším národem na zemi. (Viz COL, str. 288) Židé měli ukázat pohanickým národům duchovní, rozumové, tělesné, kulturní a sociální přednosti Božího povolání. Izraelské náboženství, vládní a hospodářská vyspělost, měla daleko převyšovat zřízení pohanických národů. Důsledky poslušnosti Hospodinových zákonů a nařízení měly být zřejmě v štěstí, zdraví a svatém obecenství lidu. Zjevená vůle Boží měla se projevovat v jeho lidu jako v svědku Boží lásky, milosrdenství, spravedlnosti a pravdy.

5. Jaké zvláštní požehnání měl Izrael obdržet? 5 Moj 26, 19.

„Kdyby byl Jeruzalém poznal, v čem byla jeho přednost a dbal o nebeské světlo, mohl být prvním mezi královstvími, ‚mohutnou metropolí země‘ (DA, str. 577), a mohl jako ušlechtilá vinná réva ‚naplnit okršlek zemský ovocem‘ (Iz 27, 6).“ (4BC, str. 30)

6. Při kterých příležitostech se měli izraelští králové stát zvláštními Božími svědky? 1 Král 10, 1–9; 2 Král 20, 12–15.

Šalomoun ukázal královně ze Sábý duchovní i hmotné poklady svého království. To na ni velmi zapůsobilo. Ezechiáš však ukázal jen zlaté poklady. Unikla mu skvělá příležitost vydat babylónským vyslancům svědectví o duchovních pokladech, o Boží pravdě.

7. Na jakou výši měly být přivedeny národy Egypta a Asýrie? Iz 19, 18–25; srovnej Jer 18, 7–10.

NEOCHOTA IZRAELE

8. Za jakých okolností bylo rozděleno izraelské království? 1 Král 11, 29–36; srovnej 1 Král 12, 1–16.

9. Jaký zármutek připravil Izrael Hospodinu svou neochotou? Iz 5, 1–7; srovnej Iz 27, 2. 3. 6.

ZASLÍBENÍ BUDOUCÍ SLÁVY

10. Co zaslíbil Bůh svému lidu ještě v Babylónském zajetí? Jer 31, 31–34; srovnej Ez 36, 21–26; Zach 1, 12–17; 2, 12.
11. Jaká zaslíbení o obnově dostal Izrael a Juda? Jer 50, 4–5. 17–19; Iz 27, 12. 13.

„Toto zaslíbené požehnání se mělo velkou měrou splnit ve staletích po návratu Izraele ze zajetí. Bůh chtěl, aby celá země byla připravena na první příchod Kristův právě tak, jako i dnes má být připravena pro jeho druhý příchod.“ (PK, str. 703. 704)

VZTAH IZRAELE K MESIÁŠI

- . Jak se zachoval Izrael k Mesiáši, když jej přišel zachránit? Jan 1, 11.

„V době babylónského zajetí Bůh upozornil svůj lid, že toto zajetí neznamená úplný konec Izraele jako Božího lidu (Jer 4, 27; 5, 18; 46, 28). Když však Židé zavrhli Krista, nedostali žádné ujištění o možnosti nového počátku. Dnešní návrat Židů do Palestiny a existence dnešního izraelského státu nemá s tím nic společného ani v přítomnosti ani v budoucnu. Cokoli Židé jako národ udělají, nijak nesouvisí s předcházejícími sliby danými Izraeli. Ukřižováním Krista definitivně zmařili své zvláštní poslání Božího vyvoleného lidu. Jakýkoli názor, že by návrat Židů do země jejich předků, t. j. do nového izraelského státu, mohl nějak souviset s biblickým proroctvím, nemá v Písmě spolehlivého základu.“ (4BC, str. 33)

13. Jak se uskuteční Boží plán nabídnutý původně Izraeli? Mat 21, 33—43; srovnej 1 Pet 2, 9. 10.

„Když Židé jako národ zavrhli Ježíše, zavrhli i poslední možnost být zvláštními posly Boží spásné zvěsti. Podle svědectví Kristových slov Bůh k nim poslal nakonec svého Syna, kterého oni chytily a zabili. Pak už nezbývalo, než aby jim vinici odňal a svěřil ji těm, kdo budou pečovat o ovoce. Když Ježíš nakonec opouštěl chrám, řekl: ‚Zanechává se vám dům váš pustý‘ (Mat 23, 38). Ještě den předtím ho nazval svým domem, pak už ale nebyl jeho. Proto jim řekl, že bude odňato od nich království Boží, a bude dáno lidu, který dává užitek.“ (4BC, str. 35)

Jaké vážné napomenutí pro dnešní křesťany!

9. úkol — 28. listopadu 1970

Proroctví o Izraeli (druhá část)

Základní verš 2 Pet 1, 12.

„Adventisté s. d. věří, že zaslíbení a předpovědi starozákonních proroků se především vztahovaly na skutečného Izraele a měly se při něm naplnit pod podmínkou, že bude poslouchat Hospodina a zůstane mu věrný. Písmo však zaznamenává smutnou skutečnost jejich neposlušnosti a nevěry vůči Bohu. V důsledku toho má dnešní Boží církve plnit úkol kdysi svěřený Izraeli. Mnohá zaslíbení, původně určena Izraeli, naplní se při ostatcích jeho lidu na konci času.“ (4BC, str. 25. 26)

SLAVNÁ MINULOST IZRAELE

1. Kteří významní mužové Izraele byli za starodávna vynikajícími Božími svědky? 5 Moj 34, 7—12; 1 Sam 3, 19—21; Dan 1, 19—21.

Slávu, kterou Izrael nedosáhl jako národ, dosáhli někteří jednotlivci věrní Bohu.

2. Jakých výšin dosáhl židovský národ za Davida a Šalomouna? 1 Par 14, 2. 17; 1 Král 4, 21—24. 29—34.

KŘESŤANSKÁ CÍRKEV

3. Které proroctví se týká příchodu Mesiáše? Iz 11, 1; 53, 1—9.

„Tyto opěťované předpovědi měly odvrátit pozornost lidu od pomíjivých událostí přítomnosti a usměrnit je k přícházejícímu Mesiáši a jeho věčnému království. Lid se měl naučit všechno časné hodnotit ve světle věčnosti. Tato poselství, týkající se tehdy ještě daleké budoucnosti, neměla však jen vést k trpělivosti, utěšovat a posilovat naději věřících oné doby. Měla také Kristovy současníky utvrdit v jistotě, že Ježíš je Mesiášem. Na základě hlubokého přesvědčení, že se naplnila poselství proroků, mnozí uvěřili v Krista jako Syna Božího. (DA, str. 775, 799) Proci tak položili základ pozdější apoštolské církve a přímo a podstatně přispěli k utvrzení křesťanské víry.“ (4BC, str. 26)

4. Kterým podobenstvím popsal Ježíš osud národa, který ho zavrhnul? Mat 22, 2—10.
5. Jaký rozsah dosáhne zvěstování evangelia? Mat 24, 14.

„Ta slavná zaslíbení, původně určená skutečnému Izra-

pli, se dnes naplní ve zvěstování evangelia všem lidem. Požehnání, která byla určena kdysi Izraeli, platí za stejných podmínek a v stejné míře všem národům a každému jednotlivci pod nebem. Dnešní církev dostala od Pána veliké přednosti a požehnání; podle toho očekává i její ovoce. V životě Božího lidu mají vyniknout pravdy Božího slova. Prostřednictvím svého lidu chce Kristus zjevit svou povahu a zásady svého království." (4BC, str. 35. 36)

PROROCTVÍ SPLNĚNÁ V DUCHOVNÍM IZRAELI

6. Jak se stávají lidé na světě potomky Abrahámovými?
Gal 3, 29; srovnej Řím 2, 28. 29; 9, 24—26.

„Pavel zdůrazňuje skutečnost, že zavržení tělesného Izraele, jako Bohem vyvoleného nástroje na záchranu světa, neznamená, že by jednotliví Židé nemohli být spaseni (Řím 9, 6; 11, 1. 2. 11. 15), neboť i on sám je Žid (Řím 9, 3; 10, 1; 11, 1. 2). Spasení však budou jako věřící křesťané, a ne pro svůj židovský původ." (4BC, str. 35)

7. Uveď starozákonní proroctví o budoucnosti Izraele a novozákonní ozvěnu tohoto proroctví! Ez 38, 22; Zj 20, 7—9.

„Proroctví o boji Goga a Magoga jak o něm píše Ezechiel, se nikdy v Izraeli nenaplnilo. Apoštol Jan nás však ujišťuje, že v podstatě, i když ne v podrobnostech, o jakých se zmiňuje Ez 39, 9—15, tato bitva se odehrá na konci tisíciletí (Zj 20, 7—9). Tam, kde inspirace nezáchází do podrobností, smíme o ně usilovat porovnáváním jednotlivých textů Písma, abychom lépe porozuměli duchovnímu významu. (4BC, str. 37)

„Neomylnou zásadou, podle níž bezpečně poznáváme,

kdy se některé starozákonní proroctví určené skutečnému Izraeli má splnit při Izraeli duchovním, je jeho přehodnocení některým pozdějším inspirovaným pisatelem.“ (4BC, str. 37)

8. Proč byly zaznamenány zkušenosti starého Izraele?
1 Kor 10, 11; srovnej 1 Kor 10, 1–10; Řím 15, 4.

9. Uveď a zařaď různá starozákonní proroctví!

1. Jer kap. 27 a 28,
2. Iz 6, 7;
3. Dan 8, 14;
srovnej Zj 18, 2. 21.
4. Jer 51, 64;

„1. Proroctví se týkalo jen tehdejší situace nebo událostí blízké budoucnosti (Jer 28; 32).

2. Proroctví s výrazným a výlučným zaměřením k událostem přicházejícího Mesiáše (Iz 9, 6. 7; 40, 3–5; 53; 61, 1–3; Dan 9; Zach 9, 9; 13, 1. 6. 7).

3. Danielova proroctví zabývající se historickými událostmi daleké budoucnosti, t. j. křesťanským údobím a časem konce, jak na to proroctví obzvláště upozorňuje (Dan 2, 44; 8, 14).

4. Proroctví s dvojným významem. Předně se vztahují na místní a dobové souvislosti; za druhé směřují k Mesiáši a jeho království. K nedorozuměním dochází obzvláště v této skupině prorockých výpovědí.“ (1BC, pozn. k 5 Moj 18, 15)

10. Pro jakou souvislost použil Petr Joelovo proroctví?
Sk 2, 16. 17; srovnej Joel 2, 28–32.

„V bezprostředním spojení s událostmi velkého dne Páně, Bůh zaslíbil skrze proroka Joele zvláštní projev svého Ducha (Joel 2, 28). Proroctví toto došlo částečného splnění sesláním Ducha v den letnic; ale úplně se projevívá v závěrečném díle evangelia.“ (GC, Úvod str. XI)

POZOR NA FALEŠNÉ PROROKY

11. Co řekl Petr o falešných prorocích? 2 Pet 2, 1–3.
12. Před jakým zneužitím Písma Petr varoval? 2 Pet 3, 16.

„V době nejrůznějších učeních je dobré mít jistotu, že výklad biblických proroctví opíráme o jasný výrok: ‚Takto praví Pán‘. V tom je jistota před nejrůznějšími fantastickými výklady starozákonních proroctví. Budeme chráněni před výkladem některých komentátorů obzvláště v otázce návratu dnešních Izraelců do Palestiny, odkud mají podle těchto výkladů tisíc let vládnout světu, až do konce doby milosti. Budeme chráněni také proti jiným nebiblickým výkladům, které chtějí všechny podrobnosti původních zaslíbení, daných starému Izraeli, alegoricky vztahovat na dnešní církev. Obě tyto vykladačské krajnosti překrucují zřejmý záměr Písma a znemožňují správně chápat proroctví pro dnešní církev.“ (4BC, str. 38)

10. úkol — 5. prosince 1970

Poklady nové i staré

Základní verš: Mat 13, 52.

„Hospodář nehromadí získaný poklad svého pána, ale používá jej, dává z něho jiným a takovýmito používáním se poklad rozhojňuje. Hospodář má vzácné věci, staré i nové. Tím chce Ježíš poučit své učedníky, aby svěřené jim pravdy oznamovali světu. Tak bude poznání pravdy stále vzrůstat.“ (COL, str. 124)

VELIKÁ POKLADNICE PRAVDY

1. Z čeho vynáší hospodář „staré i nové věci“? Mat 13, 52.

„Velikou pokladnicí pravdy je slovo Boží — psané slovo, kniha přírody a kniha zkušeností o Božím jednání s člověkem. To jsou poklady, z nichž mají čerpat spolupracovníci Kristovi.“ (COL, str. 125)

„Výrazem ‚staré‘ Kristus míní celou vůli Boží, jak je zjevena ‚otcům skrze proroky‘ (Žid 1, 1). Výraz ‚nové‘ se vztahuje na nové učení (viz Žid 1, 2).

Je důležité poznamenat, že ani při této příležitosti a také nikdy jindy Ježíš nepodcenil starozákonní spisy a ani nenaznačil, že by se někdy měl jejich význam umenšit. Starý zákon není oslaben Novým, ale obohacen a proniknut svěžím životem. Autorem obou částí Písma je Kristus. Oba tyto díly jsou zásobárnou pravdy pro upřímného zájemce.“ (5BC, pozn. k Mat 13, 52)

2. Jak ukázal Ježíš, že uznává platnost Starého zákona? Mat 4, 4. 7. 10; srovnej 5. Moj 8, 3b.

OTEVŘENÍ BOŽÍ POKLADNY

3. Jak se máme chovat k Božímu zjevení? Ž 119, 9—16; srovnej Ž 19, 9. 10.
4. Jak vystihnul Kristus hledání a objevení nebeského pokladu? Mat. 13, 44; srovnej verše 45. 46.

„Toto podobenství ukazuje cenu nebeského pokladu a úsilí, které má být vynaloženo k jeho získání. Nálezce pokladu byl hotov se rozloučit se vším, co měl. Neúnavně pracoval, aby získal skryté bohatství. Tak i nálezci nebeského pokladu žádná práce a oběť nebude těžká, aby získal poklad pravdy.

Pole, v němž je poklad, představuje v podobenství Písmo sv. Evangelium je pokladem. Celá země není protkána tak mnohými žilami zlata a naplněna tak mnohými vzácnými věcmi jako Boží slovo." (COL, str. 104)

5. Proč někteří lidé nechápou duchovní věci? 1 Kor 2, 14; srovnej 2 Kor 4, 3; Jan 3, 19–21; 9, 39–41.

„V naší době lidé často horlivě hledají pozemské poklady; jsou naplněni myšlenkami sobeckými a ctižádostivými. Lidské zásady, učení a požadavky stavějí nad nároky Boží, aby tak získali světské bohatství, čest a moc; poklady Božího slova jsou jim skryty.“ (COL, str. 106)

6. Co lze pozorovat v životě člověka, který poslouchá pravdu? 1 Pet 1, 22.

7. Kterými slovy Ježíš vyjádřil, že jeho učedníci mají být posvěceni? Jan 17, 17; srovnej Mat 7, 15–20.

„Písmo je měřítkem všeho úsilí a posvěcení. Ježíš se modlil, aby jeho učedníci byli posvěceni pravdou a říká „Slovo tvé pravda jest“. Žalmista napsal: „Zákon tví pravda jest“. Všichni, které vede Bůh, budou si velice věřit Písmu, v němž slyší Boží hlas. Kdo se upřímně snaží nepřestoupit vůli Boží, kdo pilně naslouchá Božímu hlasu, o tom smíme věřit, že se snaží o dokonalost křesťanského charakteru. Jestliže však někdo tvrdí, že již nemusí zkoumat Písmo, pak bez rozpaků můžeme jeho posvěcení označit za falešné. Ulpívá na svém chápání, místo aby se přizpůsobil vůli Boží.“ (EGW, 5BC, str. 1147)

PŘIJETÍ A ŠÍŘENÍ PRAVDY

8. Čím ilustroval Ježíš pravdy svého učení? Luk 13, 18–21; srovnej Mat 13, 33.

„Kvas, ukrytý v mouce, působí neviditelně a prokvasí všechno. Tak i kvas pravdy působí skrytě, klidně a ustavičně na srdci člověka. Přirozené náklonnosti se mění a nahrazují je nové myšlenky, nové pocity a pohnutky. Život podle zásad Ježíše Krista se stává novou směrnicí věřícího člověka. Člověk nedostává nějaké nové duchovní schopnosti, ale ty, které má, mu Bůh posvěcuje. Vlastnosti jeho povahy se rozvinují tak, že je schopen pracovat pro Pána.“ (COL, str. 98. 99)

9. Co prohlásil Ježíš o sobě a o pravdách, které zvěštoval? Jan 6, 32—36.

„Jíst jeho tělo a pít jeho krev znamená přijímat ho jako nebeského Učitele. Víra v něho je podstatně důležitá pro duchovní život.

Nevystačíme, budeme-li slova Písma pouze znát a vážit si je. Musíme jim rozumět, zkoumat je se vši opravdovostí, jíst tělo a pít krev Syna Božího. Jestli to křesťané skutečně dělají, to se pozná na jejich duchovním zdraví. V zájmu budování vlastního charakteru musíme znát praktické použití Božího slova. Máme být svatým chrámem, v němž Bůh přebývá a působí.“ (EGW, 5BC, str. 1135)

0. Jak nasytil Ježíš hladové zástupy? Jan 6, 5—13.

„Pán Ježíš ukojil časné potřeby hladového zástupu a dal všem svým pracovníkům vzácné duchovní naučení. Kristus přijímal od Otce a dával učedníkům, oni zase lidu a lid si podával dále. Všichni, kdo jsou spojeni s Kristem, přijmou od něho chléb života, ten nebeský pokrm a předají jej ostatním.“ (DA, str. 369. 370)

POKROK VE SVĚTLE

11. Jaké přání vyjádřil Pavel věřícím v Efezu? Ef 1, 15—19.

„I na věčnosti budeme poznávat nové stránky Kristovy dokonalosti a slávy. Po celou věčnost bude věrný Správce vynášet z pokladnice věci nové i staré.“ (ML, str. 360)

12. Jak popsal moudrý muž cestu spravedlivého? Přisl 4, 18; srovnej Jan 8, 12.

Nové světlo ze slova Božího neodporuje světlu starému. Není závislé na starém světle, ale často je zesiluje. Často-krát „nové světlo“ je jen novým objevením staré pravdy, novým pro badatele, který si je dříve nevšiml. Písmo je zdrojem světla jako slunce. Jeho zásoby poznání jsou nevyčerpatelné.

13. Co následuje, když chodíme ve světle? 1 Jan 1, 7.

„Chodíme-li ve světle, chodíme s Bohem, který je zdrojem všeho světla. Máme obcenství nejen s ním, ale také se všemi následovníky Pána. Sloužíme-li témuž Bohu, věříme-li stejným pravdám a následujeme-li tytéž rady na cestě života, pak nemůžeme opouštět jednotu a vzájemné spojení. I nejmenší náznak nedobré vůle mezi námi a našimi bratřimi a sestrami měl by nás vést k revizi vlastního jednání, abychom byli jisti, že neuhýbáme z cesty života.“ (7BC, pozn. k 1 Jan 1, 7)

11. úkol — 12. prosince 1970

Odpovědnost za zkoumání Písma

Základní verš: 2 Tim 2, 15. 16.

„Ztratí-li člověk víru v Boží slovo, ztratil průvodce i ochránce. Mládež je sváděna na cestu od Boha a od věč-

ného života. To je velkou měrou příčina všeobecně rozšířené nepravosti v dnešním světě. Dáme-li Boží slovo stranou, zbavujeme se usměrňovatele našeho života." (FIL, str. 7)

NEZNALOST PÍSM A

1. Proč saduceové bloudili v chápání duchovních věcí? Mat 22, 23—33.

„Saduceové si namlouvali, že se nejvíce přidržují Písma. Ježíš jim však ukázal, že neznají jeho skutečný význam. Pravému poznání napomáhá osvětlení Duchem svatým. Jako příčinu jejich náboženského a myšlenkového zmatku uvedl Ježíš neznalost Písma a moci Boží.“ (DA, str. 605. 606)

2. Co naznačuje, že ani učedníci vždy nechápali a nerozuměli Písmu? Jan 20, 9; srovnej Luk 24, 25.

Učedníci nejednou projevili nepochopení základních pravd Písma, jako např. pravdu o Kristově utrpení, smrti a zmrtvýchvstání. To všechno vyplývalo z jejich neznalosti Písem a předsudků, které jim bránily pochopit pravdu, jak ji zvěstoval Kristus. Proto byli tak strašně zklamáni u kříže.

3. Co předpověděl prorok Amos? Amos 8, 11. 12.

„Ti, kteří si nevážili Božího slova, chodili sem i tam, putovali od moře k moři a hledali slovo Páně. Anděl pravil: Nenaleznou je. V zemi nastal hlad. Není to hlad chleba ani žízeň vody, nýbrž hlad po slyšení slov Hospodinových. Co by nyní dali za jediné slůvko Boží! Musí však nadále hladovět a žíznit. Denně zamítali spasení, vážili si víc zemského bohatství a světských rozkoší než nebeského pokladu a Božích pokynů. Zavrhli Ježíše a pohrdli jeho svatými. Jsou poskvrněni a musí již zůstat poskvrněnými i nadále.“ (EW, str. 281. 282)

4. Proč měl být vyhlazen Boží lid? Oz 4, 6; srovnej 8, 12.

„Největším zlořečenstvím dneška je naprostá neznalost Božího zákona. Tato neznalost je důsledkem nezájmu o Boží slovo. Satanovým rozhodným plánem je tak zaměstnat dnešní mysl člověka, aby neměl čas číst Knihu knih a aby hříšník nenašel cestu spasení.“ (FE, str. 131)

5. Jak se podle Petrových slov zachovají mnozí k zjevené pravdě? 2 Pet 3, 3—5; srovnej Juda 17—19.

PŘEKRUCOVÁNÍ PÍSM A

6. Co chtěli někteří lidé udělat s Ježíšem po zázračném nasycení? Jan 6, 14, 15.

Židé očekávali Mesiáše-Vysvoboditele, který vyvede národ z římského poddanství a pevně ho na světovou mocnost. Domnívali se, že zaslíbení Starého zákona se splní bezpodmínečně, t. j. bez ohledu na to, zda též lid splní podmínky, které mu Bůh dal. I učedníci byli touto běžnou představou tak zaslepeni, že přehlédli podmíněnost Božího slibu. Proto se i oni přidali k zástupu, který chtěl Ježíše učinit králem v naději, že vysvobodí Izrael z římského útlaku. Kristus to však odmítnul a vrátil se do soukromí na horu sám.

Zklamání učedníků při ukřižování (Luk 24, 21) bylo také důsledkem neznalosti prorockých výroků Starého zákona.

7. Co mělo být očištěno na konci 2.300 prorockých dnů? Dan 8, 14.

První adventisté věřili, že prorctví o očišťování svatyně u Dan 8, 14 se vztahuje na druhý příchod. „Stanovený čas uplynul, a Pán se neobjevil. Věřící věděli, že slovo

Boží nemůže zklamat; jejich výklad prorocství musí být teda chybný. V čem však vězí omyl? Při svém bádání zjistili, že v Písmě není důkazů pro ohlíbený a známý názor, že země je svatyně. Zato však našli úplné vysvětlení otázky svatyně, její vlastnosti, umístění a služby. Svědectví autorů Písma bylo tak jasné a úplné, že nepřipouštělo žádných pochybností." (GC, str. 409—411)

NESPRÁVNÝ VÝKLAD PÍSMÁ

8. Co dělali podle Petrova svědectví někteří s Pavlovými spisy? 2 Pet 3, 15. 16.

„Je mnoho obtížných a nejasných věcí, které Bůh objasní těm, kteří se je snaží pochopit. Avšak bez vedení a řízení Ducha svatého budou Písmo stále překrucovat nebo nesprávně vykládat. Písmo se často čte bez užitku a také k zjevné škodě. Otevíráme-li slovo Boží bez úcty a modlitby, když se naše myšlenky a srdce neupírají k Bohu nebo se nesrovnávají s jeho vůlí, pak budeme naplněni pochybnostmi. Satan zaujal naše myšlenky a předkládá nám nesprávný výklad Písma. Pokud lidé slovem i písmem neusilují o to, aby žili v pokoji a ve společenství s Bohem, ocitnou se v nebezpečí — i kdyby byli sebeučenější — že nesprávně porozumí slovům Písma. Proto ani nemůžeme důvěřovat jejich výkladu. Hledáme-li v Písmě jenom rozpory, pak pro Písmo nikdy nebudeme mít duchovního porozumění. Následkem svých vlastních převrácených názorů nalezneme mnoho příčin k nevěře a pochybování o věcech, které jsou ve skutečnosti prostě a jasné.“ (SC, str. 110. 111)

9. Jaké napomenutí dává Petr těm, kdo vědí o nebezpečí svodu? 2 Pet 3, 17. 18.

Petrův výrok naznačuje, že správně pochopené Písmo je bezpečným základem pro každého člověka, který má co činit s bludným učením.

ROZVINUTÍ PÍSM A

10. Co čteme o Božím slově? Ž 119, 105.
11. Kdo nám zjevuje hloubku Božího slova? I Kor 2, 10. 11; srovnej Jan 16, 13. 14.

„Božím úmyslem je, aby se pravdy Písma sv. stále víc rozvíjely. Toho dosáhneme pouze osvícením Ducha sv., o němž se praví: ‚Tak ani toho, co jest Boží, nepozná nikdo leč Duch Boží.‘ ‚Duch totiž zpytuje všechno, i hlubokosti božské.‘ (1 Kor 2, 11. 10) Spasitel zaslíbil svým učedníkům a následovníkům: ‚Když pak přijde ten Duch pravdy, uvede vás ve všelikou pravdu... nebo z mého vezme a zvěstuje vám.‘ (Jan 16, 13. 14)“ (SC, str. 109)

ZVYK STUDOVÁNÍ PÍSM A

12. Jak často studovali Berejští Písmo? Sk 17, 11.

Berejští „zkoumali“ Písmo denně. Tak bychom ho měli zkoumat i my, verš za veršem, pečlivě každou část. Měli bychom zkoumat slova a výrazy, abychom postřehli záměr autora a význam napsaného. Měli bychom se kupř. ptát: „Proč to je vyjádřeno právě takto?“ „Co je míněno tímto výrazem?“ Musíme také brát v úvahu souvislost, v níž se každý biblický výraz nachází, chceme-li úseku Písma rozumět.

13. Jak často sytil Bůh lid izraelský manou? 2 Moj 16, 4; srovnej Ž 78, 24. 25; Zj 2, 17.

„Sbírají členové tvého sboru každý den ráno a večer čerstvou manou? Hledáš božské osvícení, nebo přemýšlíš o možnostech, jak sebe oslavit? Miluješ Boha a sloužíš mu celou duší a oddaností, ze vši mysli a vši síly tak, aby byl požehnáním ve svém okolí a vedl lidi ke světlu světa?“ (5T, str. 486)

Písmo v osobním životě

Základní verš: Jan 6, 63.

„Kristův život, který dává život světu, je v jeho slově. Svým slovem vyháněl Ježíš nemoce a demony; svým slovem utišil moře a křísil mrtvé. Proto lid přinášel svědectví, že v jeho slově je moc. Mluvil slovo Boží, jako kdysi mluvíval ústy starozákonních proroků a učitelů. Celé Písmo je zjevením Krista, a proto Spasitel chtěl upoutat víru svých následovníků na toto Písmo. Když již nebude viditelně s nimi, má jim být Písmo zdrojem síly. Jako Mistr, měli i oni žít každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží (Mat 4, 4).“ (DA, tsr. 390)

NAŠE MYŠLENÍ A SLOVO BOŽÍ

1. Který vzácný dar dostáváme čtením Božího slova? Ž 119, 130; srovnej Ž 119, 104; 19, 8.

„Bible jako prostředek duchovního rozvoje člověka je mnohem účinnější než jakákoliv jiná kniha nebo všechny ostatní knihy dohromady. Velikost její látky, vznešená jednoduchost jejích výroků a krása jejích podobenství obcerstvuje a povznáší myšlenky tak, jako nic jiného. Žádné jiné studium nemůže poskytnout takovou duchovní moc jako studium Božích pravd. Mysl, která přichází do styku s myšlenkami Nekonečného, nemůže než mohutnět a sílit.“ (Ed, str. 124)

2. Na co upozornil jeden z Jobových přátel trpícího muže? Job 11, 7—9.

„Uznáme-li, že veliké biblické pravdy nemůžeme úplně obsáhnout svým rozumem, dosvědčujeme, že my lidé svým omezeným chápáním nemůžeme postihnout úmysly Všemohoucího.

Je správné, studujeme-li co nejpřesněji učení Písma a se zájmem se ponořujeme v „hlubokosti božské“ (1 Kor 2, 10), pokud jsou zjeveny v Písmě. Ač „věci skryté jsou Hospodina Boha našeho a věci zjevené naše a synů našich“ (5 Moj 29, 29), přece satanovi záleží na tom, aby našeho bádajícího ducha uvedl ve zmatek.“ (SC, str. 108)

ŽIVOT A SLOVO BOŽÍ

3. Jaké praktické rady dává Boží slovo o tělesné práci? 1 Moj 3, 17–19; 1 Tes 4, 11, 12; srovnej 1 Tim 5, 8; Přísl 24, 30–34.

„Po Adamově pádu se práce stala údělem člověka. Přesto bychom měli uznat, že tento příkaz byl vlastně hříšným lidem ku požehnání. Pilně pracující člověk má méně pokušení než člověk lenošivý. Svědomitá práce rozvíjí charakter a učí člověka pokoře a spolupráci s Bohem. Zde je také důvod, proč křesťanská církev má své nejvěrnější stoupence právě mezi pracujícími. I v té nejnamáhavější práci je určité požehnání.“ (IBC, pozn. k 1 Moj 3, 19)

4. Podle které zásady stanovil Bůh rozdělení země v Izraeli? 4 Moj 26, 55, 56; 3 Moj 25, 23.

„Na zvláštní rozkaz Boží byla země rozdělena losem. Když bylo dělení ukončeno, nemohl nikdo se svým majetkem obchodovat. Mohl jen svou zemi prodat, když ho k tomu nutila bída. Když on nebo někdo z příbuzných chtěl po jisté době zemi vykoupit, nesměl se kupec zdráhat majetek vydat. Nebyl-li vykoupen, připadl v jubilejním roce svému původnímu majiteli nebo jeho dědicům.

Bůh chtěl držet na uzdě nesprávnou lásku k majetku a moci. Z neustálého hromadění bohatství jednou třídou lidí a z bídy a utrpení třídy druhé musely by vzniknout zlořády. Kdyby nebyla ohraničena moc bohatých, musela by se nakonec tak rozrůst, že chudý, ač v očích Božích je rovnocenný, byl by považován od svých bohatších bratří za podřízeného. Vědomí této podřadnosti by nakonec otevíralo dveře zločinům všeho druhu. Nařízení, která Bůh ustanovil, slouží k tomu, aby napomáhala sociální rovnosti. Ustanovení sobotního a především jubilejního roku přivádělo ve velké míře do pořádku ty věci, které se v mezidobí v sociálním a politickém hospodářství národa vykolejily.“ (PP, str. 534)

5. Jak Bůh pamatoval na péči o chudé? 5 Moj 15, 7. 8. 11; 24, 14. 15. 19; Srovnej Gal 6, 2.

6. Co mělo být zjevným svědectvím, že všichni uznávají Boha za jediného vlastníka všeho? Mal 3, 10–12; srovnej 3 Moj 27, 30.

DUCHOVNÍ ŽIVOT A SLOVO BOŽÍ

7. Proč lidé vyhledávali Ježíše? Jan 6, 25. 27.

8. Jak si Židé nesprávně vykládali Kristova slova o požívání jeho těla? Jan 6, 48–58.

Pro Židy a některé Ježíšovy učedníky to byla tvrdá a nepochopitelná řeč Ježíš však objasnil, že totiž on sám je odpovědí na duchovní hlad člověka. Proto použil nejvýstižnější obraznou řeč, aby vyjádřil, že má moc ztišit duchovní hlad lidí.

9. Jak vysvětlil Ježíš svůj výrok o jedení jeho těla a pití jeho krve? Jan 6, 63; srovnej Jer 15, 16; Job 23, 12.

„Budeme-li hledět na Ježíše očima víry, posílíme se. Bůh nasytí vzácnými zaslíbeními svůj hladovějící a žízňící lid. Věřící poznají, že Kristus je jejich osobním Spasitelem. Poznávají, že Boží slovo je Duch a život. Toto slovo stravuje přirozenou tělesnou povahu a dává nový život v Ježíši Kristu. Duch svatý je utěšitelem člověka. Roste v něm Boží obraz a stává se novým stvořením. Láska vystřídala nenávisť, a srdce člověka se změnilo. To je smysl slov o účinku každého slova vycházejícího z úst Božích a o chlebě přišlém z nebe.“ (DA, str. 391)

10. Co se ptal Kristus svých nejbližších, když ho opustili mnozí jeho následovníci? Co odpověděl Petr? Jan 6, 66—69.

„Ke komu půjdeme?‘ Ne do temnoty, nevěry a zkaženosti světa. Neodcházej od učení Pána Ježíše a jeho příkladu lásky a milosrdenství. Zatímco Spasitele opustili mnozí, kteří byli svědky jeho obdivuhodných činů, Petr vyjádřil víru učedníků: ‚Ty jsi Kristus‘. Už i pomyšlení, že by měli ztratit tuto kotvu duše, je bolelo a děsilo. Bez Spasitele by byli vydáni napospas temnému a rozbouřenému moři.“ (DA, str. 393)

VĚČNÝ ŽIVOT A SLOVO BOŽÍ

11. Jak dychtivě bychom měli toužit po duchovním pokrmu? 1 Pet 2, 2.

12. V jakém duchu bychom měli přijímat Boží slovo? Co ono může pro nás udělat? Jak 1, 21.

13. Kdo je nazván „blahoslavený v skutku svém“? Jak 1, 22—27.

„Jde o slovo živého Boha. Zákon je Božím mravním zrcadlem. Člověk má srovnávat svá slova, svého ducha,

své činy s Božím slovem. Pravé náboženství znamená život podle Božího slova v každodenním jednání. Tvé vyznání nemá cenu bez praktického uplatnění obsahu tohoto slova.“ (EGW, 7BC, str. 935)

13. úkol — 26. prosince 1970

Vítězství Písma

Základní verš: Iz 40, 8.

„Nevěřící filosof Voltaire kdysi sebevědomě řekl: ‚Protiví se mi stále poslouchat, že dvanáct mužů založilo křesťanské náboženství. Chci dokázat, že jediný muž je dovede zbourat.‘ Od jeho smrti bylo tu již mnoho generací. Milióny lidí bojovaly proti Písmu, dosud však nebylo zničeno. Naopak, tam, kde v době Voltairově nebylo snad ani sto výtisků Boží knihy, jsou dnes tisíce, ba statisíce. Lze tu jen připomenout výstižná slova jednoho z významných reformátorů: ‚Písmo je kovadlina, na níž se opotřebovalo mnoho kladiv.‘ Pán říká: ‚Žádný nástroj proti tobě udělaný nepodaří se, a každý jazyk, povstávající proti tobě na soudu, potupíš.‘ (Iz 54, 17).“ (GC, str. 288)

MOC A TRVÁNÍ BOŽÍHO SLOVA

1. Jak je popsána moc Božího slova? Žid 4, 12; srovnej Jer 23, 29.
2. Dokdy bude trvat Boží slovo? Iz 40, 8; srovnej Ž 111, 7. 8.

BOŽÍ SLOVO VE ZKOUŠKÁCH

3. Který prorocký symbol představil anděl ve Zjevení? Zj 11, 3a—4; srovnej Zach 4, 1—6. 11—14.

„Jelikož Písmo Starého a Nového zákona je nejúplnější svědeckou výpovědí Ducha svatého lidem, lze je pokládat za ony dva svědky.“ (7BC, pozn. k Zj 11, 3)

4. Jak dlouho měli tyto dva svědkové prorokovat v žíněném rouchu? Zj 11, 3b.

„Boží svědkové zůstali v pozadí po větší část prorockého údobí. Papežská moc skrývala před lidem slovo pravdy a nahrazovala ho falešnou naukou. Když bylo Písmo náboženskou i světskou mocí zakázáno, věrní svědkové prorokovali v žíněném rouchu. Činili tak po celou dobu 1260 let. I v době největšího temna byli věřící lidé, kteří milovali Boží slovo a horlili pro jeho čest. Těmto věrným služebníkům Bůh dával moudrost, sílu a moc, aby směle zvěstovali jeho pravdu po celou tuto dobu.“ (GC, str. 267. 268)

5. Jakou moc měli svědkové nad svými nepřáteli? Zj 11, 5. 6; srovnej Zj 22, 19.

„Každý, kdo dává přednost vlastním názorům před Božím zjevením a jasný význam Písma uzpůsobuje svým představám anebo myšlení světa, bere na sebe hroznou odpovědnost. Psané slovo, zákon Boží, bude měřítkem charakteru každého člověka a odsoudí všechny, kdo nedosáhnou úrovně tohoto neomylného pravidla.“ (GC, str. 268)

DVA SVĚDKOVÉ V ŽINĚNÉM ROUCHU

6. Kdo vedl válku proti dvěma svědkům? Zj 11, 7.

„Komentátoři vidí v této šelmě moc, která se snaží o zničení Písma (symbolisovaného dvěma svědky) na konci 1260letého údobí, roku 1798 po Kr. Jelikož v té době byl ateismus velice populární ve Francii a protináboženský duch byl zaměřen proti užívání Písma a víře v něj, pokládá se za šelmu tohoto textu první francouzská republika.“ (7BC, pozn. k Zj 11, 7)

7. Jak byli zneuctěni tito dva svědkové? Zj 11, 8–10.

„Patřilo k taktice Říma, že pod maskou úcty k Písmu zneprístupnil lidu jeho poznání. Pod jeho vládou tito svědkové prorokovali v ‚žíněném rouchu‘, avšak jiná moc — šelma z bezedné propasti — měla otevřeně útočit na Boží slovo.“ (GC, str. 269)

VYVÝŠENÍ DVOU SVĚDKŮ

8. Co je řečeno o „vzkříšení“ dvou svědků? Zj 11, 9. 11.

„Podle zásady prorockého výkladu — den za rok — by ‚tři a půl‘ znamenalo tři roky a šest měsíců. Adventisté s. d., kteří všeobecně pokládají první francouzskou republiku (1789—1801) za šelmu z verše 7, obzvláště s jejím protináboženským zaměřením, vidí naplnění tohoto proroctví v krátkém údobí francouzské revoluce, kdy ateismus dosáhl svého vrcholu, t. j. od 26. listopadu 1793, kdy vyšel v Paříži výnos zakazující náboženství, do 17. června 1797, kdy francouzská vláda zrušila protináboženské výnosy.“ (7BC, pozn. k Zj 11, 9)

9. Jak velké bylo toto povýšení svědků? Zj 11, 12.

„Toto vyvýšení svědků lze chápat jako symbol obdivuhodného zájmu o Písmo od počátku 19. století. Krátce po francouzské revoluci vznikly různé národní biblické společnosti. Dosud je obzvláště známá Britská a zahraniční biblická společnost, založená r. 1804, Americká biblická společnost, organizována r. 1816. I jiné podobné instituce rozšířily Písmo do celého světa více než v tisíci jazycích. A tak za posledního půldruhého staletí Písmo nejen že neustoupilo ze svého vůdčího postavení, ale zaznamenalo největší rozšíření.

Když se Ježíš loučil se svými učedníky, „oblak vzal jej od očí jejich“ (Sk 1, 9). Podobně byli odnešeni do nebe i dva svědkové. Obrazná řeč výstižně popisuje vzestupní význam Písma po jeho potupení ve Francii.“ (7BC, pozn. k Zj 11, 12)

BOŽÍ SVĚDKOVÉ A POSLEDNÍ POSELSTVÍ

10. Jaké poselství zvěstovali tři andělé ve Zjevení? Zj 14, 6–12; srovnej 1 Pet 1, 25.

Slovo Boží zůstává navěky. Adventisté s. d. zvěstu trojí andělské poselství. Svědectví dvou svědků tu zř jako evangelium v souvislosti s poselstvím o hodině soudu. Můžeme to pokládat za vrcholný čin Božího vyvýšen oněch dvou svědků.

11. Co se stalo, když z nebe přišel jiný anděl? Zj 18, 1; srovnej 1 Kor 12, 13.

Celý svět je osvícen slávou pravdy zářící z prorockého slova. Mnozí přijímají výzvu anděla ze Zj 18, 1–4, aby vyšli z Babylona a připojili se k církvi ostatků Božího lidu na jeho cestě do svatého města.

12. Kterou významnou pravdu zdůraznil apoštol Pavel? 1 Kor 10, 11. 12.